

Nr 282.

Av herr **Ljungdahl** m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den statliga vägorganisationen samt vissa vägväsendet berörande anslagsfrågor.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 21 november 1942 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till bidrag för underhåll av enskilda vägar för nästkommande budgetår begärt ett reservationsanslag av 1.300.000 kr.

Av tidigare anslagna medel skulle enligt styrelsens skrivelse vid ingången av budgetåret 1943/44 återstå en behållning av 400.000 kr. För budgetåret 1943/44 skulle, enligt vad styrelsen meddelade, erfordras dels medel för att utbetala de underhållsbidrag till 1940, 1941 och 1942 års vägar — varmed avsågos de vägar, till vilka underhållsbidrag första gången utgått respektive år — beträffande vilka kontrakt tecknats med vederbörande intressenter, utgörande omkring 670.000 kr., dels den del, omkring 175.000 kr., av kostnaderna för verksamhetens bedrivande, som skall påföras detta anslag, vilket belopp bestämts med hänsyn till att styrelsens arbetsuppgifter på hithörande område från och med den 1 januari 1944 förutsatts skola övergå på länsstyrelserna, dels även de underhållsbidrag och s. k. istandsättningsbidrag, som skulle utgå till vägar, vilka tilldelades första bidraget år 1943. Med stöd av före den 1 maj 1942 inkomna ansökningar beräknade styrelsen det för sistnämnda ändamålet erforderliga beloppet till 855.000 kr. För budgetåret 1943/44 skulle alltså erfordras 670.000 kr. + 175.000 kr. + 855.000 kr. eller sammanlagt 1.700.000 kr. Då 400.000 kr. funnos disponibla äskade styrelsen 1.300.000 kr. i reservationsanslag.

Statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet har emellertid ej ansett sig kunna godkänna väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag utan begär i den nu framlagda propositionen nr 224 angående den statliga vägorganisationen och vissa vägväsendet berörande anslagsfrågor ett anslag för det berörda ändamålet av endast 1.000.000 kr. Nedskärningen motiveras med angelägenheten av att i möjligaste mån hålla statsutgifterna nere.

Även om, såsom av departementschefen framhålles, administrationskostnaderna för detta anslag komma att till viss del överföras på den allmänna vägförvaltningen, varigenom viss besparing åstadkommes å anslaget, blir denna besparing dock icke tillnärmelsevis så stor, att motiv föreligger för en så kraftig beskärning av detta anslag, som departementschefen föreslagit.

Vi vilja ingalunda bortse från, att det statsfinansiella läget tvingar till sparsamhet på alla områden, men det är dock ett allmänt intresse att un-

derhållet av de enskilda vägarna icke eftersättes. För avlägset liggande byar och gårdar är det en nödvändighet att enskilda utfartsvägar finnas och underhållas. Endast därigenom kunna de erhålla kontakt med det allmänna vägnätet och därmed med bygden i övrigt. Få anslag i statsbudgeten ha av befolkningen i de glest bebyggda orterna av vårt land, som sakna väg av allmän natur, blivit så uppskattade och varit till så stor hjälp som anslagen till byggande och underhåll av enskilda vägar. Dessa orters innebyggare ha icke åtnjutit någon lindring i utgående vägsatser, trots att de ofta haft att utgöra ett enskilt vägunderhåll som medfört stora kostnader. Och trots dessa större underhållskostnader ha de varit i avsaknad av för biltrafik lämpliga och framkomliga vägar.

Särskilt de senaste årens stora avverkningsåläggande har nödvändiggjort biltransporter å de enskilda vägarna i förut okänd utsträckning. Det är därför inte bara ett de enskilda väghållarnas intresse utan i lika hög grad ett hela landets intresse att dessa byvägar hållas i sådant skick, att virkestransporterna kunna ske med automobil.

Kostnaderna för underhåll av de enskilda vägarna torde som nämnts ofta vara ganska betydande. Utöver det egentliga vägunderhållet kunna tillkomma dikesrensningar, röjningar o. d. Väghållarna, som i regel torde vara mindre jordbrukare, kunna i de flesta fall icke hinna med att utföra dylika arbeten med egen arbetskraft utan måste använda lejd sådan. Därigenom blir vägunderhållet dyrt för dem, vilket känns desto hårdare, som deras ekonomiska bärkraft i regel icke torde vara betydande. Ur dessa synpunkter förefaller det nödvändigt att erforderliga medel ställas till förfogande, så att fortsatta underhållsbidrag kunna beviljas i den utsträckning, som är erforderlig. Den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärda anslagssumman förefaller vara grundad på hållbara beräkningar över medelstillgången och synes oss därför icke böra underskridas.

Med anledning av vad som ovan anförts få vi därför hemställa,

att riksdagen till bidrag till underhåll av enskilda vägar för budgetåret 1943/44 måtte anvisa ett reservationsanslag av 1.300.000 kr. att avräknas mot automobilskattebidragen.

Stockholm den 19 maj 1943.

<i>Vilmar Ljungdahl.</i>	<i>Gust. Elofsson.</i> i Wä.	<i>Ivar Persson.</i>
<i>Allan Holstenson.</i>	<i>Verner Andersson.</i>	<i>John Gustavson</i> i Guntorp.
<i>Gunnar Lodenius.</i>	<i>B. A. Nilsson.</i>	<i>Joh. Friggeråker.</i>
<i>Ernst Eskhult.</i>	<i>Wiktor Egnell.</i>	<i>J. A. Andersson.</i>